

Prima instanță: Jud. Râșcani, mun. Chișinău (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului
Glușenco Eugeniu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva lui Rotari
Alexandr cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care nu s-
a dat curs cererii de apel depusă de Rotari Alexandr,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2015 Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni
în proces de lichidare s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Rotari
Alexandr, solicitând încasarea datoriei în sumă de 3 500 496, 18 lei și cheltuielile de
judecată (f.d.2-3).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016, cererea
de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe
Acțiuni în proces de lichidare a fost admisă.

S-a încasat de la Rotari Alexandr în beneficiul Băncii Comerciale
„Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, datoria cu calcule
aferente în sumă de 3 500 496, 18 lei.

S-a încasat de la Rotari Alexandr în beneficiul statului cheltuielile de judecată,
inclusiv taxa de stat în mărime de 25 000 lei (f.d.36).

La data de 04 aprilie 2017, Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului Glușenco
Eugeniu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun.
Chișinău din 08 decembrie 2016, solicitând repunerea în termen, admiterea acestuia,
casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie
respinsă integral (f.d.42).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 a fost respinsă cererea apelantului Rotari Alexandr de repunere în termen a cererii de apel, s-a restituit apelantului cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d.56-61).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2017 a fost admis recursul declarat de Rotari Alexandr, s-a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 și s-a remis cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a cererii de apel (f.d.76-80).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 a fost repus în termen apelul declarat de către Rotari Alexandr, s-a ridicat cauza de la examinare în ordine de apel și s-a remis instanței de fond pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d.93-96).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău tot din 23 noiembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Rotari Alexandr, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 20 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat și 20 zile din momentul recepționării hotărârii motivate pentru prezentarea apelului motivat.

Totodată, s-a explicat apelantului Rotari Alexandr că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.97-98).

La 29 noiembrie 2017, Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului Glușenco Eugeniu a depus recurs nemotivat, fiind la data de 20 februarie 2018, completat prin recursul suplimentar împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului a indicat că consideră încheierea instanței de apel ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că Curtea de Apel Chișinău s-a expus prematur asupra necorespunderii cererii de apel depusă de Rotari Alexandr cu rigorile prevăzute de art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, din motiv că la dosar nu există hotărârea motivată a primei instanțe.

Invocă prevederile art. 365 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Rotari Alexandr poate să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și probele invocate în susținerea apelului după întocmirea hotărârii integrale.

Totodată, instanța de apel incorect și abuziv a determinat cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitate de către Rotari Alexandr pentru cererea de apel, fără a acorda recurentului/apelantului posibilitatea de a lua cunoștință de motivele invocate de instanța de fond în hotărârea motivată și de se a aprecia asupra cuantumului sumei contestate.

Explică că încheierea contestată este ilegală și din considerentul că dispozitivul încheierii contravine motivării acesteia.

Susține că prin adoptarea încheierii din 23 noiembrie 2017, instanța i-a îngădit accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul de a solicita eventual scutirea de la plata taxei de stat, motiv din care acesta urmează a fi casată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 23 noiembrie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 29 noiembrie 2017. Astfel, recurentul s-a conformat cerințelor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând recursul declarat de Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului Glușenco Eugeniu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să admită recursul și să modifice încheierea prin excluderea sintagmei „*un termen de 20 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat..., pentru prezentarea apelului motivat*”.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele cauzei Colegiul constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod procedură civilă, nu s-a dat curs apelului declarat Rotari Alexandr împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și a dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 20 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat și 20 zile din momentul recepționării hotărârii motivate pentru prezentarea apelului motivat. Totodată, s-a explicat apelantului Rotari Alexandr că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 Cod procedură civilă și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului.

Respectiv, recurentul/apelantul urmează să înlăture neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 23 noiembrie 2017, emisă în conformitate cu normele de drept sus menționate.

Totodată, conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

La caz, se constată că litigiul este unul patrimonial, motiv pentru care apelantul/recurentul urmează a prezenta dovada achitării taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, potrivit art. 87 alin.(1) lit. a) din Codul de Procedură Civilă, valoarea acțiunii se determină din suma cerută în acțiunile pentru plata unei sume.

În contextul dat, Colegiul precizează că instanța de apel întemeiat a conchis că taxa de stat aferentă apelului declarat va constitui suma de 18 750 lei, or în speță, litigiul apărut între părți este unul patrimonial, deoarece taxa de stat ce urma a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată este în mărime de 25 000 lei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că la caz, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

În asemenea circumstanțe, Colegiul apreciază critic alegația recurentului precum că prin încheierea instanței de apel i s-a îngădit dreptul de a solicita eventual scutirea de la plata taxei de stat, deoarece se reține că recurentul în continuare nu este lipsit de dreptul de a solicita expres prin cerere în instanța de apel scutirea de la plata taxei de stat în conformitate cu art. 85 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanța de apel greșit a acordat apelantului Rotari Alexandr termen de 20 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat. Or, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 23 noiembrie 2017, termenul acordat urma să curgă din momentul recepționării hotărârii motivate a instanței de fond.

Având în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului declarat de Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului Glușenco Eugeniu și de a modifica încheierea prin excluderea sintagmei „*un termen de 20 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat..., pentru prezentarea apelului motivat*”, iar în rest încheierea instanței de apel din 23 noiembrie 2017 se menține, fără modificări.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Rotari Alexandr, prin intermediul avocatului Glușenco Eugeniu.

Se modifică încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva lui Rotari Alexandr cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, prin excluderea sintagmei „*un termen de 20 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat..., pentru prezentarea apelului motivat*”.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu